

Latvija kopīgā paziņojumā ar citām ES dalībvalstīm vēršas pie EK

Publicēts: 02.05.2022.

[ES fondi](#)

[Jaunami](#)

Reaģējot uz Krievijas kara Ukrainā radītajiem izaicinājumiem – bezprecedenta ukraiņu migrāciju uz Eiropu un riskiem sekmīgi pabeigt uzsāktos Kohēzijas politikas pasākumus –, Latvija kopā ar vēl deviņām citām Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīm* ir savstarpēji vienojušās un parakstījušas kopīgu politisku paziņojumu Eiropas Komisijai (EK) par steidzamiem problēmu risinājumiem. Latvijas vārdā paziņojumu ir parakstījis finanšu ministrs Jānis Reirs.

Paziņojumā dalībvalstis atzīst, ka tās saskaras ar ierobežotām finansiālām iespējām palīdzēt Ukrainas bēgļiem. Tāpat dalībvalstis norāda uz problēmām Kohēzijas politikas projektu īstenošanā saistībā ar sarežģījumiem piegāžu ķēdēs, kā rezultātā trūkst daudz svarīgu būvniecības materiālu un to cenas ievērojami paaugstinās, trūkst arī darbaspēka, jo ukraiņi, kas dalībvalstīs nodarbināti būvniecībā, atgriežas Ukrainā, lai karotu, kā arī citi izaicinājumi. Vienlaikus dalībvalstis paziņojumā pauž atzīni EK par jau īstenotajām iniciatīvām bēgļu atbalstam (programmas REACT-EU, CARE), tomēr atzīst, ka tās faktiski nerisina būtiskākās problēmas, ko karš radījis šajās dalībvalstīs.

Tāpēc paziņojumā desmit dalībvalstis rosina EK nākt klajā ar papildu risinājumiem minētajiem izaicinājumiem un piedāvā konkrētus rīcības virzienus. Galvenais rosinātais priekšlikums ir pagarināt ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda izmaksu attiecināmības termiņu par vismaz vienu gadu, t.i. līdz 2024. gadam. Dalībvalstis kopīgi aicina arī pagarināt ES fondu 100% līdzfinansējuma likmi uz vēl vienu grāmatvedības gadu, kas būtu no 2022. gada līdz 2023. gadam.

Tāpat dalībvalstis ierosina EK samazināt finansējuma limitus gadījumiem, kad konkrētas 2014.-2020. gada perioda projekta darbības atļauts pabeigt ar 2021.-2027. gada perioda finansējumu. Šobrīd to var darīt tikai gadījumos, kad projekta kopējās izmaksas ir vismaz pieci miljoni eiro.

Paziņojumā izteikts arī priekšlikums dalībvalstu 2021.-2027. gada plānošanas perioda finansējuma aploksnēs paredzēt 5% finansējuma rezervi kara seku nākotnes izaicinājumiem, kas nodrošinātu iespēju rīkoties ātri operacionāli, bet bez liekas birokrātijas.

Ņemot vērā, ka dalībvalstīm atlikušais Kohēzijas politikas fondu finansējums jau ir saplānots un lielākajā daļā gadījumu ir noslēgti līgumi ar finansējuma saņēmējiem, EK tiek aicināta meklēt elastības ES daudzgadu budžetā, lai rastu papildu finansējumu dalībvalstīm, kuras saskaras ar lielāko Ukrainas bēgļu pieplūdumu.

Dalībvalstis kopīgajā paziņojumā atzīmē ES fondu 2021.-2027. gada plānošanas perioda nozīmīgumu kara radīto izaicinājumu risināšanā un mudina EK iespējami ātri apstiprināt dalībvalstu nākamā 2021.-2027. gada plānošanas perioda partnerības līgumus un darbības programmas, lai pēc iespējas ātrāk varētu uzsākt to ieviešanu.

* Bulgāriju, Horvātiju, Čehiju, Igauniju, Ungāriju, Lietuvu, Poliju, Rumāniju un Slovākiju.

[Kopīgais paziņojums angļu valodā.](#)